

Nagyvárad Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANO

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilégyl Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BELA

Franciaország katonai diktatura küszöbén

Megalakult a Herriot-kormány — de már is válsággal küzd

Az egész világ a legnagyobb részvétellel és féltő gonddal tekint Franciaország lázas vergődése felé. Kétségkívül az a válság, amelyben a francia nép szenved, a legutóbbi évek legnagyobb világtörténelmi eseménye, amelynek hatása és következményei egyelőre kiszámíthatatlanok. Jólásokba nem lehet bocsátkozni, de az már is valószínűnek látszik, hogy a kínos vajadások után megalakult új Herriot kormány nem lesz tartós, mert nincs többsége és mert áthidalhatatlan szakadék tátong a polgári pártok és a szociálisták között. A legújabb távirataink, amelyek Franciaország krízisééről drámai stílusban számolnak be a következők:

Párisból jelentik: A kamara baloldali pártja egyhangú határozattal kimondotta, hogy

minden támogatást megtagad olyan kormánytól, mely szocialista ellenőrzés alatt áll és az ilyen kormánynak a legelső alkalommal bizalmatlanságot szavaz.

Herriot dezinált miniszterelnök programja szerint a szanalást

a külföld igénybevétele nélkül akariák keresztülvinni. Óriási, eddig nem ismert új adók behozatalát tervezik,

amellyel a függő adósságokat fogják törleszteni. Megadóztatják a szerzett vagyonokat, külön adókat vetnek ki a hagyatékokra, az ajándéktárgyakra, valamint nagy illetéket állapítanak meg a bevett vagy paragon heverő ingatlanok átruházása után. Ezek az új adók és illetékek egy külön törlesztési pénztárba folynának be, amely csak a függő adósságok rendezésére szolgál.

Párisból táviratozzák: Morineaux képviselő az összes köztársasági pártok negyvennél több képviselőjének aláírásával memorandumot terjesztette elő,

mely pártönkivüli kabinet megalakítását javasolja. Ezzel szemben a köztársasági unió képviselői nemzeti kormányt kívánnak. Poincaré miniszterelnökségével.

Marin képviselő kijelentette, hogy ebben a kormányban Herriot

is részt vehetne, de nem fogadhatja el öt miniszterelnöknek.

Párisból jelentik: Herriot kormányalakítását kudarc fenyegeti, mert

a jobboldal élesen ellene fordul, a szocialisták pedig csak akkor hajlandók támogatni, ha a vagyonadó programjába veszi. Ezt viszont a nemzeti gazdasági körök a leghevesebben ellenzik.

Az Ere Nouvelle szenzációs vezércikket közöl, mely a helyzettől a legpesszimistább hangon nyilatkozik.

Szerinte Herriot nélkül többséget nem lehet elképzelni, viszont Herriotnak nics többsége. A dilemma így megoldhatatlannak látszik.

Délben Herriot még mindig tárgyalta a pártvezérekkel. Fél egykor hivatalos kormányközlemény jelent meg, mely jelzi, hogy a kormányalakításra vonatkozó tárgyalások még folyamatban vannak, de remélik, hogy estig a végleges névsort beterieszthetik Doumergue köztársasági elnöknek.

Az egész Páris a legiesztéltebb várakozásban és lázas izgalommal várja az eseményeket, a hangulat a végsőkig kielezgett.

Párisi újabb távirat szerint a Herriot kormány megalakult. A végleges névsor a következő:

Miniszterelnök és külügyminiszter: Herriot.
Igazságügy és elszázi ügyek: Colrat.

Belügy: Chautemps.
Pénzügy: Demonzie.
Hadügy: Painlevé.
Haditengerészet: Renault.
Kereskedelemügy: Louchart.
Oktatásügy: Daladier.
Közmunka: Andre Hesse.
Földművelésügy: Ouenille.
Munkaügy: Pasquet.
Nyugdíjügy: Georgenue.
Gyarmatügy: Georgenue.
Külgügyi államtitkár: Milhaud.
Állami birtokok minisztere: Jaquie.

Költségvetési miniszter: Morel.
Hadügyminiszter: Doumesnil.
Felszabadított területek minisztere: Maitre.
Műszaki oktatás: Basil.
Kereskedelmi tengerészet: Malmarme.

Jogügy: Robaglia.

Mindenesetre feltűnő, hogy Herriot ilyen hatalmas névsorral lép elő. Ebből kétségtelenül az látszik, hogy az összes pártok vezéreinek szerepet akar juttatni az új kormányban és ezzel igyekezik többséget biztosítani magának.

Herriot a lakásügyi bizottságot feltétlenül fenn akarja tartani, mert a francia városok-

ban még mindig megoldatlan a lakásprobléma. A lakásügyi bizottság vezetésére Levasseurt kérte föl. Új bizottságot szerveznek a naturalizálási és kivándorlási ügyek intézésére is.

Párisi újabb távirat szerint a szocialisták egy része nincsen megelégedve az új kormányval.

A balszélső szárny Vincent Aurioi és Georges Veril képviselőkkel az élükön óvással éltek a párt tegnapi határozata ellen, mely szerint a szocialisták nem vesznek részt a kormányban. Az elégedetlen képviselők újabb akcióra készülnek.

Londonból táviratozzák: A Daily Chronicle szenzációs cikket közöl Párisból, amely a francia válságot

egészen új színben tünteti fel. A cikk szerint a Herriot kormány nem reális és kisebb válságok következnek. A köztársaság megalakulása óta Franciaország sohasem állott olyan közel a katonai diktatúrához, mint most. Herriot után csak ez következhetik.

Párisból táviratozzák: A frank rohamos esése folytán a tőzsdén az értékpapírokban viharos hausse van. A tőzsdetanács erőlyes intézkedéseket foganatosított. Kimondották, hogy hétfőtől kezdve az eladásra kerülő értékpapírok árfolyama nem haladhatja meg a július tizenhatodiki kurzusokat.

A frank tovább zuhan

Az új francia kormány megalakulása nem akadályozta meg a frank további megdőbbentő zuhanását. A tegnapi zürichi zárlat 11.20 volt, de az utótőzsdén már csak 11.10-en jegyezték a francia frankot. A ma reggeli zürichi nyitáson

újabb harminc pontot esett a frank és a kurzus 10.80-al érkezett. Ez annyit jelent, hogy egy francia frank már csak négy lei ötven banit ér.

A francia frank tragédiája úgy látszik véglegesen betetőzi Franciaország krízisét.

A görög diktátor letartóztatta az ellenzék vezéreit, mert nem vállaltak miniszteri lárcát

Hajnali házkutatás volt miniszterek lakásán — Száműzetés az országból

— Az Estilap eredeti távirata —

Athénből jelentik: Pangalos köztársasági elnök felháborodva azon, hogy

az ellenzéki pártvezérek nem hajlandók részt venni a kormányalakításban — letartóztatta őket.

Reggel, amikor az előkelő állami férfiak még lakásukon tartózkodtak, rendőri és katonai osztagok jelentek meg a

magánpalotákban és foganatosították a nagy megdőbbentést keltő letartóztatásokat.

Igy elfogták Mihalokopulusz volt miniszterelnököt, Papanasztaziú volt belügyminiszter idejekorán megszökött. Dacára annak, hogy családja tiltakozott ellene

a belügyminiszter-elölt

lakását a házkutatással valóssággal feldúlták.

Elfogatási parancsot adtak ki Kafandarisz, Tzialdaris és még számos pártvezér ellen.

Valamennyiüket az egei tengeri Naxos szigetére száműzik.

Pangalos a néphez intézett kiáltványában bejelenti, hogy

Atlantic nyári mozgó

6 és negyed 10 órakor

Apollo-mozgó

5. és 9 órakor

Ma, kedden

Repülés a föld körül 13 nap alatt

Repülés Európa, Ázsia, Afrika, Ausztrália, Amerikán át. — A legszebb felvételek. Izgalmas téma. Bájos szerelmi történet. 2 rész, 20 felvonás.

Egy részben lejátszva!

A főszerepekben: ELLEN RICHTER,
PAUL BRAUSEWETTER
BRUNO KASTNER

Legközelebbi műsorunk:

A végzetes első szerelem

Hatalmas francia dráma. — A francia művészek legjelesebbjével a főszerepekben.

a diktatúrát még elszántabban fogja gyakorolni.

Pangalosz felszólította Eitaxis volt minisztert kormányalakításra, aki gondolkodási időt kért.

HIREK**Végre lehet telefonálni Váradról is Bukarestbe**

A telefonbeszélgetések mizériái nem ismeretlen fogalmak Nagyváradon. De minden képzeletet felülmúl az a rettenetes vexatura, amiben az interurban beszélgetőknek része van. Ha már Kolozsvárral, vagy Temesvárral kell egy nagyvárad állomásnak beszélgetést folytatni, a leghetetlenebb helyzetbe kerül. Három perces beszélgetések helyett tíz-tizenkét perc alatt bonyolíthatók le a vonalban uralkodó zavarok miatt. Brassóval, vagy pláne Bukaresttel való telefonértekezés meg éppen a lehetetlenségek közé tartozik. Most azután Adorján Pál rádiómérnöknek a találmánya, a rádiófon egyszerűen megszünteti ezeket az elviselhetetlen nehézségeket. Azoknak a nagyváradai telefonállomásoknak, amelyeketm ár felszereltek a Radiófonnal, hallatlanul megkönnyült ahelyzete. A legtávolabbi városokkal — még Bukaresttel is — abszolút tisztán és zavartalanul folytathatók a beszélgetések. Eddig Váradon a Radort, a rendőrséget, a Marmarosch Blankot, a Nagyvárad Takarékoszt szerelték fel az érdekes apparátussal. A Radiófon romániai képviselővel Kovács Imrét és Salamont Jánost bizta meg a vállalat. Ezek az urak most indulnak Bukarestbe a váradai találmány ottani értékesítése végett.

* A prefektus Csucsán. Jácob József prefektus ma reggel Csucsára utazott. Goga Oktavián belügyminiszterhez. A prefektus valószínűleg még a mai nap folyamán visszatér Nagyváradra.

Párisi bevásárlási utam előtt a raktáron levő összes divatujdonságaimat „Rodier” kelméket és mosóárut tetemes árengedménnyel árusítom.

SZILÁGYI

női divatáruhaza

Bul. Reg. Ferdinand 3

* Illés nap a váradai rendőrségen. Illés napja alkalmából ma délelőtt a rendőrtisztikar testületileg tisztelt dr. Reu Illés rendőrprefektus előtt. — Horváth József rendőrigazgató tolmácsolta a tisztviselők és a rendőrségnyiség jókívánságait. A rendőrprefektus a szép szavakért meghatóttan mondott köszönetet.

* BUDAPESTRE utazók figyelmébe! Féláru vízum, féláru vasutijegy a Hegedűs Hírlapirodában.

* Eljegyzés. Szakács Ilá és Szilágyi István jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

* Óriási érdeklődés előzi meg az alkalmazottak kirándulását, melynek sok érdekes részlete már kiszivárgott a rendezősegtől, annak dacára, hogy meglepetésnek tartogatta azt az utolsó napra. — Lesz férfi és női football csoport, több műkedvelő önálló számmal, zenekar, tánc stb. Aki részt ohajt venni a kiránduláson, az jelentkezzen szombat délig a Mégay és László cégnél vagy Oroszi Emilia cégnél, Hajó téren, Ládner Lajos cégnél (Ferdinand-ut. Plebánia-palota.) Program: Indulás Velencéről vasárnap reggel 8 órakor. Kiszállítás Püspök-fürdőn és onnan gyalog 1 és fél óra alatt Betfiára. Visszaindulás Püspök-fürdőből este 10 órakor. Egy napi élelmet mindenki magával hoz. Hűsítő italokat a rendezőség visz. Külön kocsirol gondoskodva. Részvételi díj költségekkel 60 lei.

* Megjelent Az Utazók Lapja. A napokban jelent meg Váradon az Erdélyi és Bánati Utazók Egyesületének hivatalon organuma, az Utazók Lapja. A lap dr. Zoltán Jenő hírlapíró kollégánk avatott szerkesztésében bizonyára hézagpótló lesz a kereskedelmi utazók számára.

Közkhivatalra!

Dorian-Filmszínház

reprizre veszi ma, kedden

A tizparancsolat

Két részes, 14 felvonásos monumentális film egy előadásban

A főszerepekben: Rod la Roque, Leatrice Joí, Richard Dix, Nita Naldi és Agnes Ayres

Színes felvételek.

Eredeti kísérő zene.

Dorian film!

Legközelebbi műsor:

Kairó hercegnője

és

Le a férfiakkal**Nincs vérhasjárvány Nagyváradon**
A tisztifőorvosi hivatal megnyugtató kijelentése

Markitz Joan bankigazgató három esztendő kislánykájának tragikus halálával kapcsolatban erősen tartotta magát az a hír, hogy

Nagyvárad város területén ijesztő módon lépett fel a vérhasjárvány.

Szükségesnek tartottuk ezzel kapcsolatosan a tisztifőorvosi hivatal megkérdezni, ahol az alábbi megnyugtató kijelentéseket tették:

— Nagyvárad közegészség-

ügye — az összes előző éveket felülmúlva — a lehető legjobb. Szó sincs tehát róla, hogy vérhas-, vagy bármilyen más járvány lépett volna fel. A tisztifőorvosi hivatal szigorúan ellenőrzi a piacokat és törött, vagy az egészségre kétségtelenül ártalmas gyümölcsféléket egyszerűen elkoboznak.

— Ismételiük, hogy veszélyről szó sincs és a város közegészségügyi állapota teljesen kielégítő.

* Uj ügyvéd. Dr. Polgár András, a nagyváradai jogásztársadalom szimpatikus, fiatal tagja, az ügyvédvizsgáló bizottság előtt sikerrel letette az ügyvédi vizsgát.

* Értesitem a t. vendégeimet, hogy vendéglőmet újonnan átalakítva f. hó 21-én, szerdán újra megnyitom. Szíves pártfogásukat kéri (volt Fülöpné) Stern Katalin. 2865

e hó végéig a központnak beküldhessük, annival is inkább, mert a kiállítás augusztus hó végén Bukarestben megnyílik. Kérjük ipari vállalatainkat, hogy a saját érdekében vegyenek részt e komoly és kitűnően megszervezett kiállításon, ami által kerületünk iparát az ország minden városával s később a külfölddel is megismertethetik. Részletes felvilágosításokkal a hivatalos órák alatt készséggel szolgál a kamara titkári hivatala.

* Vonatkisiklás könnyű sebesültekkel. Budapesti tudósítónk táviratozza: Pozsonyból jelentik, hogy a hermanecbesztercebányai vonalon tegnap vonatkisiklás történt. A mozdony lefordult a töltésről három teherkocsival együtt. A mozdony személyzete könnyebben sebesült; az utasokban nem esett kár.

* Orvosi gyakorlatban legjobban bevált, viselésben legkényelmesebb modern öltözködéshez legalkalmasabb haskötőket készít Kovács Sándorné (Nílgesztelep) pályaudvarral szemben.

* Marica operett legszebb számai külön is megveheti a Hegedűs Hírlapirodában.

Heyman szinkörma utoljára bemutatja
5, 7 és 9 órakor**Harc Berlin ellen**

7 felvonásos attrakciós filmet.

Főszerepekben:
CARLO ALDINIVEL.

Jön!

Jön!

Züllés útján

* A kereskedelmi kamarák kiállítás. A nagyváradai kereskedelmi és iparkamara titkári hivatala közli: Felkérjük mindazon ipari vállalatokat, amelyek a kereskedelmi és iparkamarák Szövetsége által rendezett vándor-kiállításon és mintavásáron résztvenni ohajtanak, szíveskedjenek e szándékukat a kamara titkári hivatalánál lehetőleg mielőbb bejelenteni és a díszes kiállítási szekrényeket felszerelés végett mielőbb átvenni, hogy a kiállítási anyagot legkésőbb

Valódi VULKAN FIBRE és bőrből készült ritikül, bőrdöket, kalapdobozt, aktatáskát gyári áron árusítunk

Ciuză Voda (Szacsavay)-u. 19.
szám alatti gyárunkban

Nagyvárad
Bőröndár- és Táskaágyár

Janovics Jenő vádbeszéde a nagyváradai színpadról

Mi okozta a váradi színház csődjét — A tegnapi esti előadás

Tegnap este a váradi színház gondokkal sújtott karszemélyzete javára folyt le az előadás. A Dr. Szabó Juci című pompás vígjátékot adták Poór Lili-vel a címszerepben. A kolozsvári színház művésznője finom és előkelő volt az orvoskisasszony megszémélyesítésében, s az a kevés közönség, amely végignézte játékát, őszinte meglepődéssel fogadta. A kevés közönség, mint a gyér érdeklődés szimbóluma, nem a ragyogó Poór Lilinek, nem is a kitűnő vígjátéknak szólt. Egerszerűen meleg van már ahhoz, hogy az emberek egy estén át beüljenek a színházba, bár viszont olyan kánikula még nincs, hogy a közönség hideg közönye a színház szerencsétlen kóristái iránt felmelegedne. Pedig volt a tegnapi színházi előadásnak még egy érdekessége: dr. Janovics Jenő, a kolozsvári magyar színház tudós direktora konferált. Okosan és helyes rávilágítással mutatta meg, hogy másutt is, de különösképpen Nagyváradon mi vezetett a színház szerencsétlen helyzetéhez.

Arról beszélt Janovics Jenő, hogy a váradi színház csődbejutásánál sok minden közrejátszott. Nem volt jelentéktelenül kártokozó az előző kormány az az intenciója, hogy a román társulatoknak — akár hány ízben volt rá szükség — díjmentesen kellett odaadni a színházat, s a színgazgató terhen hagyni az aznapi hatalmas rezst. Hozzájárult a haljóslatu helyzet kialakulásához a színgazgató ökonomikus szervezkedésének és a művészi program alaposágának hiánya. Fokozta mindezt a színészek odaadásának elmaradása is, s fájdalmas szímtomaként mutatkozott az az elv, hogy a színjátszás még a színész számára is csak gazdasági problémává sülyedt, s elröppent a régi, tisztult szempont, amikor még a művészeti életnek morális értéke is volt. Igaz a színész számára megdönthetetlenül keserves kenyérkérdéssé devalválódott a művészet, de viszont a művészi nívó és a nagyobb falat kenyér közötti összefüggése el nem vi-tatható.

— Ha tehát — mondja Janovics Jenő, mindazok a tényezők összefognak, amelyeknek egyként érdeke a magyar színjátszás művészi és anyagi prosperálása, ha ezt Nagyvárad város hatósága is átérzi és segítségére siet a maga színházának, s él azzal a szuverén jogával, amit a kultuskormány

most megad neki, akkor csak bús mementó marad a váradi színház elmuló szezonjának összeomlása. De ha mindaz elmarad, amire a jobb és szebb színházi jövő kiépítése érdekében szükség van, akkor a magyar színjátszás csődjé

Nagyváradon nem egy magánvállalkozás összeomlása lesz, hanem fájdalmas elbukása a magyar kultur-érdekeknek olyan városban, amelynek lakossága többségében magyar.

Benes cseh külügyminiszter lemondott képviselői mandátumáról

— Az Estilap eredeti távirata —

Prágából jelentik: Benes külügyminiszter, a nemzeti szocialista-párt elnökéhez és Křofac szenátorhoz, a párt vezéréhez levelet intézett, amelyben bejelenti, hogy lemond a párt révén szerzett mandátumáról, de a külügyminiszteri tárcát megtartja magának. Volt pártja, a nemzeti szocialista-párt bennmarad az ellenzékben.

A Provo Lidu úgy vélekedik, hogy Benes a lemondással megmutatta, semmi áron sem szándékozik lemondani a miniszteri tárcáról. A cseh fascisták, klerikálisok és agrárok támadása Benes ellen emiatt megnő. Mindenesetre kétséges, hogy Benes, mint a nemzeti szocialista-párt tagja résztvehet-e bármely kormányban.

A Körösbe fullt Váradon egy fiatalember

Ma reggel halászhok fogták ki Tusek Lajos nyomdász holttestét

A nagy esőzések következtében még mindig nem építhették ki a váradi uszodát. Nem csoda tehát, ha az emberek a szabad Körösben keresik a fürdőzés örömeit. A Körös azonban szeszélyes és azok számára, akik nem tudnak úszni, kész veszedelem. Tegnap délután új halottja akadt a Körösnek, egy huszonnégy éves fiatalember, akinek holttestét még eddig nem vetették ki a hullámok.

Az uszodában emberek vigyáznak arra, hogy senki, aki nem tud úszni, ne mehessen a vízbe.

— Nagy a víz, sebes a Körös, csak az fürdöj, aki bír az árral!

Azok számára, akik nem tudnak úszni, ott a part, s a sekély víz, a part mellett.

Persze a jó idő rengeteg embert csalt a vízbe. Miközben a parton és a folyóban munkások ácsolták az uszoda vázát, egy sereg fiatalember, férfiak is, nők is, ugrándozott a vízben. Magára kell, hogy vessen, aki nem számol a veszéllyel. Szinte érthetetlen is, hogy a szerencsétlenség megtörténhetett. Délután hat óra lehetett, amikor a kétségbeesett segélykiáltás megzavarta a fürdőzők örömeit:

— Segítség! Segítség!

Egy fiatalember volt, aki a parton szaladgált s rémült igyekezettel kísérte a habok folyását.

— Az istenért, segítsenek, a bátyám elmerült a vízbe!

Az ifjabb Pankócs Károly vezetésével egy csomó fiatalember nyomban beleugrott a vízbe. A szerencsétlen azonban nem találták sehol. Túl az uszodán egy kidőlt hatalmas fa merevedett a vízre. Alkalmassá az alá kerülhetett az elmerült fiatalember. Botokat hództak, hosszú póznákat erre: úgy keresték órák hosszat, most már a holttestet, mert a szerencsétlen ember megmen-

Szerzetes - az asszonyok öltözködése ellen

— Bukaresti tudósítónktól —

A Dimineata írja, hogy Bukarest utcáin mostanában nagy feltűnést kelt egy szerzetesi ruhába öltözött ember, aki — mint önmaga hangoztatja — meg akarja javítani az erkölcsöket. Különösen a nők ellen fordul és ezeknek ruházkodását kifogásolja. Tegnap délelőtt például megállt a Calea Victoriei-n a rendőrprefektúra előtt s kezdte kimutatni ellenszenvét a nők öltözködése iránt. Egy fiatal nőt megállított és így kiáltott rá:

— A maga ruhája nagyon rövid és nagyon ki van vágva!

Egy másik nőnek ezt monddta:

— Szégyen ilyen harisnyát viselni!

Sok kíváncsiskodó vette körül az állítólagos szerzetest, akit később Nicoleanu tábornok, Bukarest rendőrprefektusa is megkérdezett: miért teszi ezt?

A szerzetes így felelt:

— Mind huncutok! Én meg akarom javítani az erkölcsöket.

Letartóztatták egy hiteltudósító iroda igazgatóját

Budapestről jelentik: A bécsi hiteltudósító iroda budapesti igazgatóját, Hirsch Jakrbot letartóztatták. Hirsch Jakab ellen az a vád, hogy információ szerzés ürügye alatt több divatárúüzletben lopásokat követett el.

Időjárás

A hőmérséklet némi hullámzása ellenére a meleg és a derült, száraz idő megszilárdulása most már kétségtelenné vált. Hőhullámokról még korai beszélni, de az északnyugati forróság délkeleti irányban terjeszkedik és nagyon valószínű, hogy hozzánk is elérkezik. A katasztrófális áradások már mindenütt véget értek. — Mai távirataink újabb záporokról nem adnak hírt. El kell készülnünk tehát néhány nagyon meleg hétre, amely talán sokkal inkább kárpótolni fog bennünket a késlekedő kánikuláért, mint szeretnénk.

Jóslat: A meteorológiai intézet jelentése szerint tartós szárazság, fokozódó meleg várható néhány heves zivatarokkal.

A párisi atlétikai versenyeken is a magyarok vezetnek

— Budapesti tudósítónk távirata —

A párisi atlétikai versenyeken részvesznek a budapesti atléták is és mint távirati jelentés közli a magyar versenyzők legtöbb számban feltűnően szép eredménnyel dolgoztak. A tegnapi versenyen, diszkoszvetésben első Egyri 41.63 méter, második Paoli (francia). Gerelyvetésben: 1. Szepes 57.86. Távolugrásban: 1. Püspöky 7.28 méter. 2. Dikeman (Amerika) 800 méteres síkfutásban: 1. Martin (francia) 1 perc 55.15 2. Barsy (magyar).

Vági szerepe a pesti kommunista pörben

— Bukaresti tudósítónk távirata —

A most folyó budapesti kommunista pörben tegnap a Rákosi népbiztos által előkészített megmozdulás további részleteit tárgyalták. Ezuttal Vágit, a magyar szociáldemokraták radikálisabb frakciójának vezérét hallgatták ki. Vági több rendreutastás közben elmondotta, hogy 1922 decemberéig az szociáldemokrata-párt tagja volt, de a párt éles kritizálása miatt kizárták. Valótlán, mintha pártja destruktív szándékkal az állami rend ellen dolgozott volna. Ő ri-vel; vagy Hamann Katóval történt találkozásaira nem emlékszik. Rákosi volt népbiztoshoz, vagy a kommunistákhoz semmi köze, sohasem látta a vádlottak levéltáráját. — Utána Weiszhaus Aladár magán-tisztviselőt hallgatták ki. Tagadta a kommunistákhoz való közösségét.

Oradeai Izraelita Szentegylet
Chewra-Kadischa

Meghívó

Az 1926. július hó 25-én vasárnap d. e. 10 és fél órakor az orth. izr. hitközség tanácstermében tartandó

Képviselőtestületi ülésre

a m. t. tag urakat meghívom.

Leitner Lázár
elnök.

TÁRGY:

1. Az építő-bizottság jelentése az új temetői építkezés befejezéséről.
2. A kórháznak szüldével való kibővítése, illetve emeletessé való átépítése.
3. Kórházi kölcsönkötvények ki-sorsolása.
4. Egyéb jelentések és indítványok.

100 kerékpáros igazolja,
hogy a francia Hunter Verseny-kerékpár a legjobb, legolcsóbban beszerezhető rész-
leteire is
Bedekovitsnál
József Vulcan-utca 17. szám.

A NAGYVÁRADI ESTILAP REGÉNYE

GRÓF KOHN

Írta: PAUL LANGENSCHIEDT

6

Hirtelen, mintha átváltozott volna az élőkép: onnan fentről elevenné testesülve maga a szépség tekintett le, a szépség, amely a férfit a mindennapiságból kiemeli, az asszony, aki gyöngességével, szerelmi csábítással megbénítja, elámitja, legyőzi a férfit és védhetlenül lábai elé kényszeríti. És a kék szemek, amelyek még mindig mintha őt keresték volna, mely sötétszínűvé változtak, mint a tenger, ha fölötté viharfellegek szállnak tova; kitégultak és ragyogtak e szemek, forrón, titkos vetkezés-sel, Salome szeme, azé, aki Jochanan fejét csókolja. A lány nem nyújtotta többé öfelé ruhájának redőiből a bimbókat, — fiatal, karcsu teste volt az, ami ragyogóan virult a férfi felé, egyedül neki, Kohn Izidornak. Felsőhájtott. A látomás eltűnt. Meltóság-teljesen és szendén, egyképpen ianyarul és bájosan állt ismét előtte az „Idegen lány.” Egészen asszonyosan, de mély és tiszteletteljes meghajlással nyújtott át egy lazán megkötött csokrot a fenséges asszonynak, aki jóságosan homlokán csókolta.

Az előadás vége felé járt. De a férfi még mindig úgy állt az oszlopnál, mintha villámcsapás érte volna. Nem is látta az előtte özőnlő tömeget, amely a büfékbe tödult, nem látta a ragyogó rendjeles, nyalka tiszteket, a nemesség és a pénzvilág, az irodalom és a művészet képviselőit; nem látta az asszonyok villogó karjait és nevető szemeit, fehér vállait és vágygyltelt ajkait, pedig az asszonyok vidáman csevegvé előtte siettek el. Előbb bátorlalanul, de aztán egyre hetykébben durrogtak köröskörül a fülkében a pezsgősdugók; hangosabb lett a szó, mélyebb és áthatóbb a pillantás; a legyezók pajzánkodva csapkodták a férfi-vállakat, itt is, ott is halk enyelgő szavak röpködtek. Jótékonyság! — ez volt a jelszó, de asszony! asszony! — így kiáltottak a szemek, amelyek a villamos fényárban keresztezték, megtalálták, elkerülték egymást. A zene megint a ringató keringőt játszotta: „Einmal noch beben, eh'es vorbei, einmal noch leben, lieben im Mai...” Lányajkak halkan utána dudolták, atlaszcipős, nyugtalan kis lábak követték a ritmust, megtelt a terem és már keringtek a párok.

Izidor még mindig egyedül állt, miközben keskeny, izzadt kezével a cilindert babrálta. Nem hallotta a zenét, nem látta azembereket; csak egy alak állt szeme előtt, — a lány, akit nem ismert s akiről mégis tudta, hogy az ő életének kitéljesejét jelenti. Gyermekkorától fogva megszokta, hogy eliojt-sa magában a szerelmi vágyat és azt is gondolta magáról, hogy a vad vágy mámorá nem jutott neki osztályrészüll. De a természet nem tűri, hogy vele gunyt üzzenek és egyetlen pillanat alatt bosszút állt az elnyomatás hosszú éveit. Bárki is ez a lány, ha szegény családból, alacsony sorból való is, a nép egyszerű gyermeke, akit csak dus aranyhajáért emeltek ki, egy röpké órára a sötétségből, — ő rátalál, meghódítja és mint fiatal feleséget viszi házába.

„Einmal noch leben, lieben im Mai...” Még otthon, amikor elhatározta, hogy eljön az estélyre, futólag beletekintett a programba

és annak egy hosszú szakasza emlékezetében maradt: **AZ ANYA-HERCEGNŐ OFENSEGÉNEK VEDNÖKSEGE ALATT KÖZREMŰKÖDNEK...** Hosszu névsor következett ezután, mindegyiknek volt valami toldaléka, amely az udvari színházhoz való tartozást tanusította, azután pedig ez a sor: **„ÉS A HERCEGI SEGÉLYEGYLET HÖLGYEI ÉS URAL.”** Izidor homályosan emlékezni vél arra is, hogy a színházi szezon kezdete óta egy új, aranyzóke hős nő nagy furorét keltett és a legelőkelőbb urak feltűnően pártoltak. És most már semmi kétsége sem volt aziránt, hogy azt a színésznőt látta maga előtt. Ki volt ő, mi volt ő? Jóhából való gyerek, akit a művészi hálam üzött a deszkákra? Pompás növény a mocsaras talajon, akit talentuma a magasba emelt? Művészetének papnője, szüzi és tiszta, vagy pedig asszony, aki idegkórbaesés hivatásához titkos bűnökkel merített feszítőerőt? Izidor homlokára kiült a veriték. Előrántotta a műsört szétnyitotta s áttutotta a szöveget. Itt, a végén... **ELŐKEPEK...** És Izidor olvasta, míg száraz ajkán akaratlanul formálódtak a szavak:

**AZ IDEGEN LÁNY (Schiller után)
HOLM DÓRA BIRODALMI GRÓFNŐ**

Úgy állt ott, mintha fejbeverték volna: tiszter is elmormogta: „Holm Dóra birodalmi grófnő”, anélkül, hogy a szavak értelmét egészen felfogta volna. És hirtelen fájdalom nyilallását érezte keblében, olyan fájdalom, amit érezhet a gyerek, aki látja, hogyan röppen ki kedvenc madara a ketrekből. „Kohn Izidor — Holm birodalmi grófnő!” Kétségbeesetten harapta össze fogait, úgy, hogy csikorogtak. Hirtelen, váratlanul, az érzékek forgószélben lelke e lány után kiáltozott, aki egyesítette magában az ifjúságot és rangot, szépséget és büszkeséget és akit ő, Izidor nem érhet el soha. Ha tagadják is az emberek az első meglatásra való szerelmet, mégis volt egy vágy, amely pillanat alatt magasba szökött, leküzdhetetlenül, mint a számum, amely felkavarja a sivatagot, mint a tenger, amikor letépi láncait, mint a lángok, amelyek a tavaszi viharban szempillantás alatt átváltoztatják lobogó táklává a szalmatetőt. Egész szíve, akarata és érzése vadul lázon-gott; teste remegett, mintha lázas lett volna, térdei inogtak, mintha lélekszakadva, halálfelemben futott volna, mintha csuszamlós, korhadt sziklák szédülve mászott volna fel. — ahol egyetlen félrelépés biztos halált jelent. És újra meg újra feltört benne a kiáltás: örült vagy, együgyű bolond, aki a csillogó korona után kapkod! Hát nem tudod milyen dolyíősek az előkelő születésűek az egyszerű emberrel szemben, nem tudod, mennyire utálja a főnemesség a te népet? Meséről álmodol, amelyben koldusok megmentenek hercegi gyermekeket, ahol virágzó rózsabokrok körül fonják az alvó Csipkerózsikát, hogy aztán az igazi forró, bátor szerelem előtt maguktól megnyiljanak...

De tulságosan erős volt a szenvedély, amely mint valami vaskapocs fogta át keblét. Minden bátorlansága mellett is volt ereiben

egy csöpp az apai vérből és ez a csöpp most egészen a vakmerőség acélozta akarata. A győzelmi díj megérté a sebeket, amik rá vár-tak. Nem titkolódzott önmaga előtt, nem volt ő hős; a nagyvilágban nem tudott mozogni, tudása kevés volt... De volt valamije, tőkéje; a ragyogó arany, ami őt a fiatal grófnő feiről is üdvözölté, volt az ő kardja, nemessége, szé-leme. És vajjon a többiek, ezek a bárók és grófok, szintén nem emberek-e? Hát nem multak-e el azck az idők, amikor a zsidókat éjszakánként, mint valami állatokat bezárták a gettókba? Megkönnye-bülve lélekzett fel. Feje szabadabb lett; mintha álomból ébredt volna, úgy nézegetett körül. És egyre jobban belevesődött az az akarat, hogy utat vág magának e grófnő-höz, aki bár sejtelve sem volt, Kohn Izidorról, az ő egész szívét hatalmába kerítette.

Magas, daliás alak vont magára Izidor figyelmét — a lovastiszt, aki az imént azt mondta, hogy „kedves Berner”, anélkül, hogy az ötszáz márkát megkapta volna és aki azután oly lehangolva tekintett maga elé. És Izidor egy csapásra látta maga előtt az utat. Szíve pörlyként vert, de ő azért elhatározottan megfordult és a tiszt széles háta mögé lépett.

A gróf a nyakába tóduló forró lélekzetről érezte, hogy valaki a háta mögött áll. Lassan megfordult. Nyugtalan, feketeszemű, vonagló ajku és izgalomtól sápadt arc meredt fel reá; az arc egy közepertmetű, szűkmellű uré volt, aki kicsiny, szőrös kezével görcsösen szorongatta cilindrerét. A hajlott orr, az erősen kibírtvált felsőajak és az áll, amely a sápadt arcból élesen vált ki, épenugy elárulták a zsidó vért, mint az enyhén göndörülő fekete haj, a halántékoknál kissé behorpadt, keskeny homloka fölött.

A lovastiszt tetőtől talpig végig-mérte a vele szembenállót és látta, amint annak térdei remegtek.

„Gróf ur” kezdte halkan Izidor és férfias elhatározása ellenére is, összeszorult torka, közben pedig zavarában selyemzsebkezdőjével törölgötte homlokát. Sietve folytatta beszédét.

„Bocsánatot kérem, uram”, szakitotta félbe a lovastiszt, miközben bulldogarcának, kék szemével me-reven nézte Izidort; nem volt tisztában azzal, vajjon egy kérelmező áll-e előtte, vagy pedig kihívásra megy a dolog. „Végtelenül sajnálom, de egy szót sem értek.”

Izidor gyámoltalanul nézett rá. Ugyanekkor döfést érzett a hátában; egy arra táncoló pár csaknem a lovastiszt hez lökte. A terem forgott vele és úgy érezte, hogy a parket inog.

A gróf még egyszer élesen a szemébe nézett. Hirtelen mosolyra rérültek vonásai. „Uristen, a mi „Lázár”-unk!” kiáltotta jóked-vűen.

„Holm!” szaladt ki Izidor száján. Arca visszaverde, rendes színét, megismerte a tisztet. A fiatal gróf vele járt a gimnáziumba, ahonnan a potsdami hadapródiskolába került. Apja a hercegi udvarban marsal volt. Izidor kezdett világosan emlékezni: épen ez a fiatal Holm gróf volt vele szemben igen gyakran oly barátságosan és épen Holm volt az, aki egyszer, — amikor az osztályban a bibliai Lázár-ról és kelesiről volt szó — ráragasztotta ezt a gunynevét, órá Izidorra, holott neki viruló szép arcszíne volt.

(Folytatjuk.)

Színház

HETI MŰSOR:

Kedd: Színészno ujdonság, bemutató. Poór Lili és dr Janovics Jenő felléptével. Sorozat szám 276. Zenekar és műszaki személyzet jutalmjátéka.

Szerda: Hetényi színiiskola vizsgaelőadása. Sorozat szám 277.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI:

— Poór Lili, Janovics Jenő, Homokai Pál és Kemény László a Színészno-ban. Ma este kettős esemény lesz a színháznak. Először kerül színre Nagyváradon a Színészno című pompás színmű, ami az egész világon feledhetetlen nagy siker aratott. A premieren a főszerepeket csaknem a teljes kolozsvári drámai anszomblé játssza, még pedig Poór Lili, Janovics Jenő, Homokai Pál és Kemény László. Ez a drámai együttes Benes Ilonával, Petrőczy Alizzal, Simon Sárival a legtekélyesebb előadást fogja produkálni. A mai előadás a karszemélyzet, zenekar és technikai személyzet jutalmjátéka.

— A Hetényi színiiskola vizsgaelőadása. Szerdán este a leggondosabban összeválogatott műsorral rendezik meg a Hetényi színiiskola rendes évzáró vizsgaelőadását. A növendékek, akik a jövő színgeneráció erősségei lesznek a legteljesebb felkészültséggel állnak az egyetlen és döntő szavú vizsgálóbizottság, a nagyközönség előtt. Hetényi Elemér odaadó buzgalma, lelkesedése és páratlan hozzáértése jut érvényre a fiatal művészek alakításában. A növendékek Pécsi Ottó, Rimai Irén, Laczkák Irén, Horváth Malvin, Papp Rózsi, Baranyi Rózsi és Szentesi Etta valamint Heidrich Géza, Zászló Zsolt és Pásztor Ernő a Palika, Marika, Leányvásár, Papa kedvence, dr Szabó Juci, Árvácska, Névtelen asszony, Három grácia és Gyurkovics lányok egy-egy felvonásában fognak bizonyosságot tenni képességeikről.

— Darvas Ernő bucsuja. A drámai együttes egyik legnépszerűbb és legkedvesebb tagja, Darvas Ernő szombat este legjobb szerepében az öt órai vendégben vesz búcsút Nagyvárad közönségétől, melynek e szezonon keresztül mondhatni igazán dédelgetett kedvence volt. Darvas Ernő búcsúestjén fellép L. Hollós Juci és Lengyel Vilmos is, akik ezt a pompás vigátékot minden előadás-son diadalra vitték.

**Csomaoló
Gyümölcsös
Posta
Kenőcsös**

2830

ládák

és rekeszek méret szerint
a legújatáno-
sabbban készült az

Optima ládagyar

Eckstein és Róth

Calea Victoriei 101-103. Telef. 993.

„Csunyan irtak rólam, de azért nem haragszom“

A sikkasztással vádolt váradai igazgatót vád alá helyezték

Gyűröttén, de nem megtörve és még mindig a régi elegancia nyomával lépdelt ma délelőtt Friedmann Sándor, a Gerő és Friedmann szállító-cég igazgatója a törvényszék folyosóján, egy rabtársa és egy börtönőr kíséretében. — Mert Friedmann Sándor, amint azt minden újságolvasó tudja, több mint egy évig „járkált“ Pesten és csak pár nappal ezelőtt adták át diplomáciai uton tett megkeresésre, a román hatóságoknak.

Friedmann Sándort a vizsgálóbíró letartóztatásba helyezte és a törvényszék ma vette elő az ügyet konfirmálás céljából.

Friedmann különben cseppet sem látszik izgatottnak,

sőt majdnem kedélyesen fogja fel a dolgot. Amikor a törvényszék folyosóján, fogház-örrel a háta megett elvonult, így kiáltott oda az újságíróknak:

— Csunyan irtak rólam, de azért nem haragszom!

A törvényszék szüneti tanácsa megerősítette a letartóztatási végzést, amit a vizsgálóbíró a sikkasztással vádolt Friedmann Sándor igazgató ügyében hozott.

**Szép és jó hencsertakaró
Olcsón csak BACK-nál
2320 4 kapható**

Legújabb!

Modern központi melegvízfűtés 2–6 szobás lakás részére, az összes mellék helyiségek is fűtve, tüzelőanyag fogyasztás a minimum, az összes helyiségek fűtése mellett nem több, mint egy-két cserépkályha fogyasztása, 2–3 év alatt amortizálódik. Abszolút megbízható kezelése a legegyszerűbb. Lakott helyiségbe is bevezethető 2–3 hét alatt.

Lőrincz Arthur fűtőmérnök
Clorogariu (Urt)-utca Premon. Gimnázium-épület.

A velencei vitorlásversenyen is a magyarok győztek

Az olaszok csak második helyre kerültek

— Az Estilap eredeti távirata —

A magyar sport diadalmas előrehaladására jellemző, hogy a legutóbbi versenyeken minden szak-mában majdnem kivétel nélkül minden nemzetközi versenyen a magyarok vitték el az első díjakat. A football, a tenisz, az uszás, a vívás, a birkózás, sőt még a sakk sportterületein is learatták a dicsőséget a magyar bajnokok.

Majdnem a szenzáció erejével hat azonban, hogy

még a velencei vitorlásversenyen is a magyar versenyzők vitték el az első díjat. Alfrédi fiuk, akiknek órák hosszat kell utazniuk, míg tengert látnak, legyőzték még a velenceieket is, akik például egész életüket a tengeren töltik.

A nemzetközi vitorlásverseny Velencében óriási közönség jelenlétében folyt le. Különösen

az olaszok és jugoszlávok között, akik az Adria régi riválisai. Nem minden politikai ígyekezet nélkül való volt, hogy e két nemzet lobogója

egymás mellett startolt a ragyogóan kék Adrián.

A meglepetés azonban minden várakozást felülmúlt. A magyarok, akik majdnem minden győzelmi kiállítás nélkül indultak

mindkét versenyző elől fölényes módon elvitték az első díjat. A magyar vitorlás 2.32 ponttal győzött és ezzel elsőnek iött be.

A második díjat az olaszok szerezték meg huszonkét ponttal, a jugoszlávok csak a harmadik helyre kerültek.

A magyar vitorlásokat nagy ünneplésben részesítette a velencei közönség.

Asztalosok figyelmébe!

Mindenemü butorfaragások

a legjobb kivitelben, gyorsan és mérsékelt áron készíttetnek. — Ugy tömegfaragások is

I. Vulcan (Nagy Sándor)-u. 10.

MOZI

— A Dorian-Filmszínházban ma, kedden utoljára látható az idei szezon legnagyobb monumentális filmje, a „Tizparrancsolat“. A két részes, 14 felvonásos film egyszerre kerül vetítésre. Rod La Rocque, Leatrice Joy, Nitta Naldi, Richard Dix és Agnes Aires játsszák a megdöbbentően hatalmas film főszerepeit. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. Legközelebbi műsor: „Cairó hercegnője“ pazar kiállítású történelmi dráma ezen kívül „Le a férfiakkal“, vigjáték a nők uralmának idejéből.

— Az Atlantic és Apolló mozgó az idei szezon legnagyobb sikerét aratott filmjét, a Repülés a föld körül-t vetítik. Egy film, amely minden igényt kielégít. Tanulságos, amennyiben végigvezet bennünket a földön, látjuk a különböző világrészek népét, szokásait. Izgalmas, már témájánál fogva is, mert két konkurens repülőgyár vetélkedését mutatja be, s aztán végezetül van benne egy nagyon bájos szerelmi történet, amely bearanyoz mindent. Gyönyörű felvételek gazdagítják a filmet értéket, s a szereplők, kik közül Ellen Richtert, Paul Brausewettert és Bruno Kastnert kell elsősorban megemlítenünk, tehetségük legjavával járulnak hozzá a sikerhez. Legközelebbi műsorunk: A végzetes első szerelem, hatalmas francia dráma, a legnagyobb francia művészek interpretálásában.

Heyman szinkör

Szerda: Züllés utján. Főszerepekben: Asta Nielsen és Gregor Chmara.

Csütörtök: Züllés utján.
Péntek: Züllés utján.

— Harc Berlin ellen ma este van utoljára műsor. Egyik legszenzációsabb kalandfilm, melyben Carlo Aldini játsza a főszerepet. Szenzációs attrakciók, mely csak ma látható az 5, 7 és 9 óras előadásokon. — Holnap nagy bemutató. Asta Nielsen utolsó filmje a „Züllés utján“, melyben a világhírű Gregor Chmarával az INRI Krisztus alakítójával játsza a főszerepeket.

**Kitűnő asztali bor
1 liter**

18. — lei

Vasile Conta (Halász)-utca 43.

Váradi csőd, amely nem kell senkinek...

Még ölven lejt sem adnak érte

A csőd az olyan intézmény, amelyen — legalább rendesen — veszt a pénzt az adós, el a hitelező is, csak ép a tömeggondnok veszt rajta. Persze ez a meghatározás nem a csődtörvény szerint való, hanem a közvélemény tartja, legalább is az ügyvédek, akik a csődök ha egy kis tömeggondnokságot sikerül kapniuk. Különösen az ilyen uborkaszekszonban jól egy kis pör, már ha olyan, amely a fáradtságot megéri. Mert minden csőd ilyen. Néhány nappal ezelőtt például megnyitott Váradon egy csődöt, amely szoros értelmében nem kell senkinek. A Tache Jonescu (Kölcsey) utcai Gambrinus vendéglőről szó, amelyet azelőtt Corzónak hívtak, de amely sem a név, sem azon a néven nem болгони.

Ezzel a peches vállalattal történt meg az a furcsa eset, hogy csak a vállalat, hanem maga a vállalat ellen indult csőd is csődbe került. Mint minden csődnél, enélkül is az történt, hogy a törvényes tömeggondnokot nevezett ki, Zoltán dr. Jenő ügyvéd nemelvében. Dr. Zoltán Jenő azonban a kinevezésre, illetve a csőd megnyitására vonatkozó végzés nem kapta meg. Hogy miért? Egyszerűen azért, mert a törvényes eljárásról szóló híres törvény értelmében végzéseket a bíróságnak kell kikéreznie, a bíróságnak azonban csak akkor kézbe kerül a csőd, ha előzőleg megfizetik az értekezési adót. Valami 50 lejről volna szó mindössze, de ezt az 50 lejt csak nem akarja befizetni senki. A tömeggondnok nem reflektál a csődre, mert a szerencsétlen vállalatnak aktívái nincsen. A hitelezők — csőd esetén — nem remélhetnek semmit. Ki fizessen tehát? Az adós? Annak már ugyis mindene. A Gambrinus ellen tehát megnyitották a csődöt, de az a csőd nem akar megnyitni magam. Mivel hogy nincs, aki a bíróságnak megfizesse a taxát...

ör
szerep
Gregor

a esk
Egyik
orfilm,
sza a
attrak
ató az
on. —
Asta
Züllés
ághírű
INRI
za a

0000
or

i
43.
0000

k
2505
D.

* BUDAPESTRE utazók figyelmébe! Félárú vizum, félárú vasutijegy a Hegedüs Híradóirodában.

* Herczeg Ferenc a pesti egyetem disz doktora. Budapesti tudósítónk táviratozza: Horthy kormányzó megengedte, hogy a budapesti Pázmány Péter tudományegyetem bölcsészeti fakultása Herczeg Ferencet diszelnökévé avassa. Herczeg Ferenc írói működése sokkal jobban benne van a köztudatban, sem hogy az alkalomból külön részleteket kellene méltatni. A „Pogányok”, a „Szabolcs házassága”, az „Álomország”, „Híradó”, „A hét sváb” és más egyszerű maradó értékű regények és színművek írója méltó módon jut a disz doktori címhez.

* BUDAPESTRE utazók figyelmébe! Félárú vizum, félárú vasutijegy a Hegedüs Híradóirodában.

Győrt elöntötte az árvíz

— Az Estilap eredeti távirata —

Győrből jelentik: A Rába tegnap újabb 30 centiméternyit emelkedett és elöntötte a Radó-teret, a Cziráky-teret és a Kisszigetet. A színházban a felakadt talajvíz miatt az előadás szünetel. A házakból eddig öt családot lakoltattak ki.

Kiöntött a Dráva is

Budapesti tudósítónk táviratozza: Kaposvárról jelentik: A Dráva szombaton áttörte a gátakat, elöntötte a mélyebbfekvésű helységeket és megsemmisítette Murakeresztúr környékének egész termését.

Belgrádból jelentik: A Morava is óriási területen kiöntött. — Sándor szerb király végigjárta az árvíz sújtotta területeket.

Ki védi Justh Ivánt a svájci bíróság előtt

— Budapesti tudósítónk távirata —

Párisból jelentik: Bethlen István gróf magyar miniszterelnök inzultálójának, Justh Ivánnak a svájci törvényszék előtt való védelmét Henry Guernut, a franciaországi Emberi Jogok Ligájának főtitkára vállalta el.

Justh Iván védője, az Emberi Jogok Ligájában kifejtett működése révén, világszerte

ismert ember. A román sajtó egyes orgánumai élesen támadták, mások viszont védelmezték Guernut, amikor tavaly, pár napos bukaresti tartózkodás után a párisi Quotidien c. lap hasábjain erős kritikával illette a Bratianu-kormány intézkedéseit, amelyet az antiszemitizmus élesztőjének tartott.

Az arad-nagyvárad-i személyvonat elgázolt egy alvó gyereket

Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap reggel a bihari állomás közelében. Az Aradról jövő 3253 számú személyvonat elgázolta Mallák János hatesztendő kisfiút, aki a sineken aludt. A szerencsét-

lenség reggel 8 órakor történt, a 635-ös és a 636-os órház között. A hatóságok természetesen abban az irányban is bevezették a nyomozást, hogy a szerencsétlenségért terhel-e valakit felelősség.

Miért hajtják be az ötszáz lejes választási birságokat

A várad-vidéki járásbírság intézkedése

Nem kis megütközést keltett a bihari megyei polgárság egy tekintélyes hányadában az a hír, hogy a pénzügyigazgatóság rövidesen megkezdi behajtani az ötszázlejes birságokat, amiket az általános választások alkalmával azokra róttak ki, akik nem éltek szavazati jogukkal. A pénzügyigazgatóságnak állítólag küszöbön levő intézkedése azon az átiraton alapul, amelyet Alexandru Vitianu, a nagyváradi-vidéki járásbírság vezetője küldött a pénzügyigazgatósághoz és amely átirat felsorolja azoknak a megyei választó polgároknak a névsorát, akik nem szavaztak. Annál inkább kelthet meglepetést ez a hír, mert hiszen a köztudat már beleélte magát abba, hogy ezt a birságot a választások után általános jellegű rendelkezés törlötte.

A Nagyvárad-i Estilap munkatársa megkérdezte illetékes helyen: miért vált egyszerre aktuálissá és szükségessé az ötszázlejes birságok behajtása? Ezt a választ kaptuk:

— A választási törvény kategorikusan kimondja, hogy ez polgári birság, amit nem lehet másképpen elengedni, mint törvény útján. Már pedig ilyen törvényt a parlament nem szavazott meg, tehát Vitianu já-

Zsidó színész vezeti a magyar fajvédő művészek külföldi turnéját

Hegedüs Gyula érdekes bejelentése a magyar kormánynak

Budapesti tudósítónktól: Az utaságok már hetek óta pertraktálják az az érdekes tervet, amelylyel több kiváló színész foglalkozik s amelynek célja az, hogy egy huszonnégy tagból álló magyar színművész társulat külföldi turnéját megszervezze. Minthogy az akció élén többek között Hegedüs Gyula és Ferenczy Károly álltak, egyes lapok annak a véleménynek adtak kifejezést, hogy a turnének egy kissé fajvédő színeze van. Tegnap aztán Vass József miniszterelnökhelyettesnél megjelent Hegedüs Gyula színművész, kormányfőtanácsos és kérte a kormány hozzájárulását és támogatását a turné számára. Egyben bejelentette, hogy a külföldre utazó társulat, amelynek tulajdonképeni vezetője Horthy Sándor,

rásbíró a választói törvénynek megfelelően járt el, amikor a pénzügyigazgatóságot a birság behajtására kérte. Mindazoknak, akik megfellebbezték a birság kivetését, a járásbíró saját hatáskörében elengedte a birságot. Viszont a kormány utasíthatja a pénzügyigazgatóságot, hogy — addig, amíg a parlament egy megfelelő törvényt meg nem szavaz, — függessze fel a birság behajtását.

A lej 2.40

A lej külföldi kurzusaiban nincs jelentékeny változás. A stabilizációs törekvés jele, hogy már ismét napok óta a zürichi 240-es árfolyam tartja magát.

A mai zürichi nyitás

BUKAREST 240—

BERLIN . . . 12290 PARIS 1080 ?
NEW-YORK 51635 PRAGA 152950
LONDON . . 251235 B. PEST . 72.25
BECS . . . 73— MILANO 1710—

Nagyvárad-i árfolyamok Ünnep miatt kurzusok nincsenek.

Bukaresti zárlat

(deli 12 órakor)
Ünnep miatt zárva.

Fascista naggyűlés Trencsénteplicen

— Az Estilap eredeti távirata —

Prágából jelentik: A cseh felvidék fascista szervezetei elhatározták, hogy Trencsénteplicen megalakítják a fascista országos kongresszusát, a melyre meghívják az összes cseh fascista szervezeteket és az olasz fascio delegátusait.

A cseh kommunisták bizalmas körözünyben hívták fel tagjaikat, hogy igyekezzenek a fascista alakulatban részt venni, s lehetőleg felbomlasztani azokat.

Rómába, Firenzébe, Nápolyba, Milánóba, Zürichbe, továbbá Németországba, Franciaországba, Hollandiába és Finnországba akar el látogatni. Vendégszereplésük során elő akariák adni a Taffun, Kék róka, Siralomház, az Orvos és a halál, valamint a Péntek este című darabokat.

Az a körülmény tehát, hogy a külföldi turnának Horthy Sándor a vezetője mindenesetre sokat enyhít a foltvevésen, hogy az akciónak fajvédő jellege van. Horthy Sándort — mint ismeretes — rokoni szálat fűzi Váradhoz. Sógora Fischer Imre dr sebész főorvos, akihez az elmúlt évben is ellátogatott Váradra. Horthy Sándorral pedig a legteljesebb igyekezettel sem lehet kisütni, hogy ebredő.

BUTOROK

gyári áron kaphatók a legolcsóbbtól a legolcsóbbig

Steiner bútorgyárosnálAvram Iancu (Kossuth) utca
a volt Faragó bőrizlet 2438

Ha otthonát széppé akarja

Hozzávalót BACK-hoz megvenni.
2320 3Tegye el
a július havi**15, 16, 17, 18, 20,
21, 22, 23, 24, 25**

dátumu Estilapokat.

Ezeket hozza be július
25., 26. és 27-én a ki-
adóhivatalba, ahol egy
ingyen sorsjegyet kap
a július hó 28-án tar-
tandó sorsolásra.**Kisorsolunk
20.000 leit.****Üzletberendezés.**Underwoodi írógép, hozzá-
való redőnyös asztalka, író-
asztalok, cégtáblák, egyéb
felszere ések sürgősen eladókMegtekinthetők a helyszínen volt
Spiegel & Oláry-üzlethelyiségben
Bul. Regele Ferdinand 7. szám
Szerdán d. u. 5-7-ig.**Üdülés**

hizókura

Abbázia

legszebb helyén, az

Eléna

pensióban

Feltámasztást nyújt a
Hegedüs HirlapirodaMegjött már, amit oly régen várt, a
Ja, der Sonnenschein
legjobb fiktív olcsó kiadásbanKapható a
Hegedüs Hirlapiroda
zeneműosztályában.
Ára 30.— Lei.**APRÓ HIRDETÉSEK****A legkisebb apróhirdetés 10 szöveg 40 lei. Egy szó 4 lei
vastag betű 8 lei. „Cím a kiadóban” jelzés díja 10 lei.
Allást keresőknek 50% engedmény.****LEVELEZÉS**PARIS. Leveled hétfőn este jött
ma ment. B-ék vasárnap küldtek,
minden iól van. Csóköl S. L. 904Z. Km. Nyughatatlan, szereine
hozzád menni, lehet, hogy G. Bé-
lával a napokban elmegy. Ujság
semmi. Csók. 908„MERNÖK 11” jelígre levél
van Doktorné. 906M. Cz. Levelét későn kaptam,
így ma várom fél kilenckor N. Y. 907LEGSZEBB nyári női divat kel-
meket mélyen leszállított árban
árusít Mária királyné (Bémer) té-
ren Kertész Reclam női divatár-
háza.FIGYELEM Hölgyeim! Divatos
gépruha himzés, gépzsurozás ol-
csón és gyorsan készül. Vlahuta
(Szent János) utca 29. 884**LAKÁS**KÖZPONTBAN 3 szobás hall,
fürdőszobás modern lakásomat rá-
fizetéssel elcserélném 5 szobás
csakis központban levő modern
lakással. Címet Hegedüs Hirlap-
irodába kérek. 745VILAGOS, kétaablakos szoba,
azonnal elfoglalható. Pasteur
(Kórház) utca 33. NyKÉT szoba, fürdőszobás lakást
keresek, lelépést fizetek, központ-
ban. Cím Sonnenfeld nyomda por-
tásánál.KÖZPONTBAN modern szoba,
konyha kiadó. Vannak butorozott
szobák, konyhával is. Weisz Gizi,
Matei Basarab (Nyomda) utca 4. 901BUTOROZOTT szobát konyhá-
val esetleg ellátással keres intel-
ligens fiatal keresztény házaspár.
Címek: Metalloglobus portásához,
Holdvilág és Densusanu (Jókai)
utca sarok. 909BUTOROZOTT szobát keres
fiatalember központban. Cím He-
gedüs Hirlapirodában. 893MODERN kétszobás lakást ke-
resek. Cserébe adok egyszobás
komplett lakást és magas lelépési
díjat fizetek. „Sürgős” jelzéssel a
Hegedüs Hirlapirodába kérek. 896KERESEK nagy butorozott szo-
bát konyhahasználattal. Levelet a
kiadóba „Z” jelígre kérek. 889**Turini „FIAT” autó
képviselő****Velocitas garage**

Clorogariu (Uri)-utca 14. szám

Legújabb típusú 509. és 503-as autók raktáron

Pirelli gummi lerakat

Telefon: 1003.

Béautó fuvarozás éjjel is.

2866

ALKALMAZÁSKIFUTÓFIU azonnali belépésre
felvétetik a Nagyvárad kiadóhi-
vatalában. Károly herceg (Szilágyi
Dezső) utca 6.x Főzni tudó mindenest keresek
1-re vagy azonnalra, Oituz (Lah-
ner György) utca 1. Jelentkezni
délután 3-5.KIFUTÓ fiut a Rador azonnalra
felvesz. Printul Carol (Szilágyi
Dezső) utca 6.KALAIPOS segédek, irodai gya-
kornokok, tanulók, tanuló leányok
azonnal fölvetetnek. Klein Simon
kalapgyárában. Kommendánsrét 12. 903STRINDBERG: Cseléd fia című
könyvet megvételre keresem. Cím
a Hegedüs Hirlapirodában. 888**INGATLAN**IPARTELEP 3 hold területtel,
9 szobából álló beköltözhető mo-
dern lakással, parkirozott udvar-
ral, iparvágány bevezetve, parcel-
lázásra is alkalmas, nagyon olcsón
eladó. Topsál és Társa, Lázár
György-utca 20. (volt Uri-utca 56.) 2766ELADÓ központban két emele-
tes bérpalota, hat darab négyszó-
bás, parkettes lakás, szuterinben
kis lakások. 1 millió 900 ezer, fele
rajta maradhat kicsi kamattal. —
Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyom-
da) utca 4. 902FÖLDBIRTOK 60 kat. hold, kö-
zel a városhoz, holdanként 22.000
lei. Szőlők beköltözhető lakások-
kal 120.000 leitől 1.200.000 leiig.
Magánházak és üzletházak beköl-
tözhető lakással a város minden
részében 140.000 leitől 1.500.000
leiig. Telkek fő utvonalakon és a
központban 30.000 leitől 250.000
leiig eladók. Topsál és Társa Ált.
Keresk. Iroda, Lázár György-utca
20. (v. Uri-utca 56.) 2766ELADÓ forgalmas üzletház be-
költözhető lakással, istállóval 310
ezer. Weisz Gizi, Matei Basarab
(Nyomda) utca 4. 899ELADÓ 390 gyönyörű üzlet,
magán és bérpaloták 75 ezer leitől
10 millióig. Weisz Gizi, Matei Ba-
sarab (Nyomda) utca 4. 900ELADÓ Moldova (Kálvária) u.
elején sarokház 36 méter fronttal,
460 ezer lei. Kétrészből is eladó.
Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyom-
da) utca 4. 898**Ellátás**KIÜNŐ כשר. Kapható. G.
házikoszt olcsón kapható. G.
feld, Saguna (Kapucinus) utca
Ugyanott egy liter asztali bor
lei.**KÜLÖNFÉLEK**FELSZÓLITOM Kodak gépe
elemelőjét (Püspök fürdőben
sármaj) Hegedüs Hirlapirodába
adni. Ellenkezőleg feljelentem.ELVESZETT 1465-ös számú
jelentőlap. Megtaláló küldje el
Szalontai Sigurantára.**ADÁS-VÉTEL**CITROMSARGA komplett ha-
hármastükörrel olcsón eladó. E.
utca 12. sz. III. em. 17. Meg-
kinthető d. u. 4-5 közt.PERZSASZÖNYEGEK szak-
női javítását, tisztítását, molytal-
tását legutányosabban vállala-
Ugyanott tanuló lányok fizetés-
felvételnek. Balla, Károly her-
(Szilágyi Dezső) utca 29.KÉZIMUNKA előnyomda és
hérnemű üzletemet berendezé-
elköltözés miatt jutányos áron
adnám. Alexandri (Teleki) u. 8.SOUTERRAIN, 13 méter ho-
szu, 6 méter széles, világos, mag-
fűthető, víz és villany bevezet-
augusztus 1-től kiadó. Értekez-
ni dr. Bock Armin szemorvosnál
Rimanóczy-utca 8.VITRIN berakásos Biederman
olcsón eladó. Deutscher, Cuza
da (Szacsavay) utca 16.NEM látható óriási, de kitű-
karban levő Smith Premier író-
olcsón eladó. Értekezni délután
négykor, Avram Jancu (Kossuth)
utca 7. ügyvédi iroda.SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ, jól jö-
delmező Fiat autobus eladó. Ér-
kezhetni Nasch dohányüzlet-
Mosoiu tábornok (Mezey Mihály)
utca 3.TIZEDES mérleg, kicsi elad-
650 leiert. Cím Hegedüs Hirlapi-
rodában.**Uj német könyvek
a Hegedüs Hirlapiroda**

kölcsonkönyvtárában

Bettauer: Der Herr auf den	540
Galgenleiter	
Bérence F.: Gerichtstag	540
Daubler T.: Der Schatz der	
Insel	
Federn K.: Der Prozess Murri	540
Bonmartini	
George Georg: Julia	540
Renker G.: Das Volk ohne	
Heimat	
Riesemann: Fluchten	540
Marschalek O.: Die Tiefen von	
Mangalore	
I. B. Morel: Der Mann den die	540
Wange juckt	
Mann H.: Liliane und Pau	540
Ostenso M.: Der Ruf der Wild- gänse	
Wallace: Der Frosch mit der	540
Maske	
Wiechert: Die blauen Schwin- gen	540

Sonnenfeld Adolf-nyomda r.